

НЕПЛОХОВА ОРИНА ГРИГОРІВНА

курсант 301н/г ННЕКІ Національної академії
внутрішніх справ сержант поліції

ГУЗЕНКО ЄВГЕНІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ

кандидат психологічних наук, доцент, доцент
кафедри тактичної підготовки Навчально-
науковий інститут поліцейської діяльності
Національної академії внутрішніх справ

ВПЛИВ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ТАКТИЧНИХ ДІЙ У СЛУЖБОВО-БОЙОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Психологічна готовність поліцейського є одним із ключових чинників, що визначає ефективність його тактичних дій у службово-бойовій діяльності. Вона формується як складна інтегральна характеристика особистості, що поєднує в собі професійні знання, практичні навички, морально-етичні якості та здатність до саморегуляції в екстремальних умовах. У сучасних умовах службова діяльність поліцейських супроводжується високим рівнем ризику, динамічністю подій, інформаційними навантаженнями та необхідністю прийняття рішень у короткі проміжки часу, що обумовлює особливу важливість психологічної підготовки. Психологічна готовність включає комплекс взаємопов'язаних компонентів, серед яких можна виділити емоційну стійкість, стресостійкість, впевненість у власних діях, здатність до концентрації уваги, оперативність мислення та адекватне сприйняття обстановки. Саме ці якості дозволяють поліцейському ефективно діяти в умовах загрози, швидко адаптуватися до змін у середовищі та обирати оптимальні тактичні рішення. Важливим аспектом є також морально-психологічна готовність, яка визначає внутрішню установку на виконання службових обов'язків, готовність до ризику та дотримання законності навіть у найскладніших ситуаціях.[1]

У процесі службово-бойової діяльності поліцейські стикаються з великою кількістю стресогенних факторів, таких як загроза життю, агресивна поведінка правопорушників, необхідність застосування фізичної сили або спеціальних засобів, а також обмежений час для прийняття рішень. У таких умовах психологічна готовність виступає як фактор, що забезпечує збереження працездатності та адекватності поведінки. Високий рівень психологічної підготовки дозволяє уникати панічних реакцій, зберігати ясність мислення та контролювати власні емоції.[2]

Особливе значення має здатність до швидкого прийняття рішень. Тактичні дії поліцейського часто потребують миттєвої оцінки ситуації, аналізу ризиків і вибору найбільш ефективного варіанту дій. Низький рівень психологічної готовності може призводити до помилок, що в умовах реальної загрози можуть мати серйозні наслідки як для самого поліцейського, так і для громадян. Саме тому в процесі підготовки особлива увага приділяється розвитку критичного мислення, здатності до прогнозування розвитку подій та формування навичок швидкої реакції.

Важливим елементом є також розвиток навичок саморегуляції. Вони включають здатність контролювати власні емоції, знижувати рівень стресу, підтримувати внутрішню рівновагу та діяти раціонально навіть у стані сильного психоемоційного напруження. Саморегуляція дозволяє поліцейському уникати імпульсивних рішень, що особливо важливо під час застосування сили або спеціальних засобів.[3]

Психологічна готовність також суттєво впливає на командну взаємодію. Службово-бойова діяльність часто здійснюється у складі підрозділів, де необхідна чітка координація дій, взаємодія та взаємна підтримка. Наявність довіри між членами команди, згуртованість та розуміння спільної мети сприяють підвищенню ефективності тактичних дій. Поліцейський,

який має високий рівень психологічної готовності, здатний ефективно взаємодіяти з колегами, виконувати накази та швидко адаптуватися до змін у командній роботі.

Окрему роль відіграє психологічна підготовка до дій в умовах інформаційного впливу та морального тиску. Сучасні умови передбачають активне використання інформаційних технологій, засобів дезінформації та психологічного впливу на правоохоронців. У зв'язку з цим важливо формувати здатність критично оцінювати інформацію, протидіяти маніпуляціям та зберігати професійну стійкість.[4]

Отже, психологічна готовність поліцейського є важливим чинником, що безпосередньо впливає на ефективність тактичних дій у службово-бойовій діяльності. Саме вона забезпечує здатність правоохоронця діяти впевнено, злагоджено та відповідно до вимог законодавства в умовах ризику, невизначеності та значного психоемоційного навантаження. Високий рівень психологічної підготовки дозволяє зберігати самоконтроль, адекватно оцінювати ситуацію та приймати правильні рішення навіть у стресових умовах. Крім того, психологічна готовність сприяє розвитку стресостійкості, що є необхідним для виконання службових завдань у складних ситуаціях. Вона допомагає поліцейському протидіяти впливу негативних факторів, таким як страх, втома або інформаційне перевантаження, що значно знижує ймовірність помилкових дій. Також важливим є вплив психологічної готовності на взаємодію у складі підрозділу, адже злагоджена командна робота є запорукою успішного виконання тактичних завдань.

Таким чином, належний рівень психологічної підготовки повинен формуватися системно, із застосуванням сучасних методів навчання та тренувань. Отже, психологічна готовність є одним із ключових факторів, що визначає ефективність тактичних дій поліцейського та загальний рівень виконання службових завдань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про Національну поліцію». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
2. Національна поліція України. <https://www.npu.gov.ua>.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. <https://www.nbuv.gov.ua>.
4. Формування психологічної готовності працівників патрульної поліції до застосування поліцейських заходів примусу Бондаренко В. В. <https://psychped.navs.edu.ua/index.php/psychped/article/view/830>.

НЕЧЕПУРЕНКО ДЕНИС

Навчально-науковий інститут поліцейської діяльності Національної академії внутрішніх справ

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ БЕЗПЛОТНИХ АВІАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ У СЛУЖБОВО-БОЙОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ СИЛ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Збройний конфлікт на території України, що набув повномасштабного характеру у лютому 2022 року, докорінно змінив природу сучасного збройного протистояння та виявив принципово нові тенденції в організації службово-бойової діяльності підрозділів сил безпеки та оборони держави.

Серед усіх технологічних новацій, що суттєво вплинули на характер бойових дій, особливе місце посіло масштабне застосування безпілотних авіаційних комплексів (БАК). Якщо на початку конфлікту безпілотники виконували переважно допоміжні функції повітряної розвідки та коригування артилерійського вогню, то вже у 2023–2026 рр. вони перетворилися на повноцінний елемент загальновійськового бою, здатний самостійно вирішувати ударні, розвідувальні, ретрансляційні задачі, а також завдання радіоелектронної боротьби.